

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **P. D. S.**
st. příslušnost: X
X

proti
žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**
Svatoplukova 84b, 615 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 6. 2025, č. j. KRPB-44445-45/ČJ-2025-060022-SVZ,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalovaná zajistila žalobce za účelem jeho správního vyhoštění. Podle žalobce ovšem nevěnovala patřičnou úvahu otázce alternativ k jeho zajištění. Neodůvodnila správně ani délku jeho zajištění. Jak soud dále vysvětlí, žádná z těchto námitek není důvodná.

II. Rozhodnutí o zajištění žalobce a související skutkové okolnosti

2. Dne 27. 2. 2025 v Blansku žalobce kontrolovala policejní hlídka. Nepředložil žádný cestovní doklad. Měl pouze maďarské povolení k pobytu, vedené v Schengenském informačním systému jako neplatné. Policie zjistila, že žalobce nemá žádné platné vízum ani jiné oprávnění k pobytu v Česku. Z tohoto důvodu jej zajistila a zahájila s ním řízení o správním vyhoštění.
3. Žalobce podle svých slov do schengenského prostoru přicestoval 25. 9. 2023. Přiletěl tehdy do Maďarska na pracovní vízum. V Maďarsku pracoval šest měsíců, poté mu skončila pracovní smlouva a od dubna 2024 se zdržoval v Česku. Tvrdil, že cestovní pas předal jinému Vietnamci, který mu měl zařídit práci na Slovensku, ale nic z toho se neuskutečnilo. Pobýval tedy v Česku bez dokladů a bez oprávnění. Nemá tu stálou adresu. Přespával u známých v Ostravě a v době zadržení byl tři dny v Brně. Uvědomoval si svůj neoprávněný pobyt. Ve Vietnamu má manželku a dvě děti. V Česku má otce, se kterým však nebydlí a není na něm finančně závislý. Nemá žádné finanční prostředky, pouze asi 1 000 Kč. Nikdo mu nezajišťuje prostředky k návratu.
4. Žalovaná konstatovala, že žalobce nemá žádné platné oprávnění k pobytu v žádném členském státě EU. Zjistila, že jeho maďarské povolení bylo zrušeno již v listopadu 2024. Vyдалa tedy 28. 2. 2025 rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce s desetiměsíční dobou zákazu vstupu. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí neodvolal, a proto nabylo 11. 3. 2025 právní moci. Dne 28. 2. 2025 žalovaná taktéž rozhodla o zajištění žalobce na 77 dnů. Dne 7. 3. 2025 však žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu, a proto bylo jeho zajištění podle zákona o pobytu cizinců ukončeno a převedeno do režimu zákona o azylu.
5. Ministerstvo vnitra dne 15. 4. 2025 zamítlo žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal žalobu. Až do rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě byl v pozici žadatele o azyl. Dne 16. 6. 2025 soud žalobu zamítl a žalobce tak pozbyl statut žadatele o mezinárodní ochranu. Žalovaná ho následně rozhodnutím ze dne 21. 6. 2025, č. j. KRPB-44445-45/ČJ-2025-060022-SVZ, opětovně zajistila podle zákona o pobytu cizinců („napadené rozhodnutí“ či „rozhodnutí žalované“). Předtím také posoudila, zda stále důvody zajištění trvají.
6. Žalovaná zohlednila, že žalobce nemá platný cestovní doklad, finanční prostředky či ubytování. Neprojevili ani žádnou aktivitu k legalizaci svého pobytu. Jeho chování proto svědčilo o úmyslu nerespektovat český právní řád. Nemá tu žádné rodinné vazby, které by bránily jeho vyhoštění. Jeho návrat do Vietnamu je reálně proveditelný.
7. Žalovaná posoudila i možnost uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců, ale dospěla k závěru, že žádné z nich není v daném případě účinné. Žalobce neměl stálou adresu, kde by se mohl zdržovat. Nebyl schopen složit finanční záruku. Neměl zde žádnou hlášenou adresu (a se svým otcem nebydlel), proto se nedalo očekávat, že by se dobrovolně hlásil policii. Kvůli chybějícímu místu hlášeného pobytu a nedostatečným finančním prostředkům na celou dobu stanovenou k vycestování by se ani nemohl zdržovat v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly. Proto žalovaná uzavřela, že zajištění je nezbytné a přiměřené.
8. Poté žalovaná shrnula, že žalobce nerespektuje české právní předpisy a mohl by zmařit vyhoštění. Nemá dostatek finančních prostředků, neovládá český jazyk, nemá pro pobyt v Česku žádné oprávnění a nemá zde ubytování. V relevantní době odmítal dobrovolně vycestovat. Dal tedy zřetelně najevo, že by uložené povinnosti nerespektoval. V úsilí

o dosažení svého cíle nemá sebemenší zábrany porušovat právní předpisy upravující vstup a pobyt cizinců. Žalovaná tedy shledala v jednání žalobce rozpor se zájmem společnosti na dodržení podmínek pro vstup a pobyt cizinců na území České republiky. Měla důvod se domnívat, že žalobce nebude nadále respektovat policejní orgány. Uložení zvláštních opatření za účelem vycestování by proto podle žalované bylo v tomto případě neúčelné.

9. Dobu zajištění žalovaná stanovila na 70 dnů. Musela zajistit veškeré náležitosti nezbytné k realizaci správního vyhoštění žalobce ve lhůtě trvání jeho zajištění. Vzhledem k tomu, že nevlastnil platný cestovní pas, musela jeho totožnost ověřit prostřednictvím Ředitelství služby cizinecké policie („ŘSCP“) a vietnamského zastupitelského úřadu. Následně bylo třeba zajistit vydání náhradního cestovního dokladu. Tento proces podle praktických zkušeností žalované trvá přibližně sedm až osm týdnů. Dále bylo nutné zabezpečit přepravní doklady, přičemž ŘSCP jako příslušný orgán obstarává letenku, vyjednává tranzit přes jiné státy EU nebo třetí země (zejména Turecko a Spojené arabské emiráty), zajišťuje víza pro eskortující policisty, jejich ubytování a komunikuje s vietnamskými úřady o převzetí cizince. Doba potřebná k těmto úkonům se pohybuje v řádu přibližně tří týdnů.
10. Na základě toho tedy žalovaná stanovila minimální dobu zajištění na 70 dnů (49 + 21), kterou považuje za přiměřenou a umožňující pravidelný soudní přezkum oprávněnosti zajištění. Zohlednila, že délku celého procesu může ovlivnit i míra součinnosti samotného cizince. V původním rozhodnutí o zajištění ze dne 28. 2. 2025 byla doba zajištění stanovena na 77 dnů. Tato doba však byla přerušena po žádosti žalobce o azyl dne 7. 3. 2025 a uplynulých sedm dnů tedy žalovaná odečetla. Dne 13. 3. 2025 bylo zajištění převedeno do režimu zákona o azylu (§ 46a odst. 4 zákona o azylu). A období od 13. 3. do 20. 6. 2025, kdy byl žalobce v postavení žadatele o mezinárodní ochranu, se do doby zajištění nezapočítává (§ 125 odst. 5 zákona o pobytu cizinců). Žalovaná tedy zajistila žalobce na dobu od 21. 6. 2025 do 29. 8. 2025. Nedošlo tím k překročení maximální zákonné hranice 180 dnů.

III. Žaloba a vyjádření žalované k žalobě

11. **Žalobce** namítá, že žalovaná měla před zajištěním zvážit možnost použití mírnějších opatření, jak to vyžaduje princip subsidiarity. Podle něj žádný z důvodů uvedených v § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců neznámá, že by bylo možné automaticky přistoupit k zajištění bez předchozího posouzení jiných alternativ. Zajištění je krajním prostředkem, který lze použít pouze tehdy, pokud mírnější opatření nejsou dostatečně účinná.
12. Žalobce dále argumentoval, že rozhodnutí žalované postrádá konkrétní a přesvědčivé odůvodnění, proč nebude spolupracovat s orgány veřejné moci nebo že nesplní podmínky zvláštních opatření. Žalovaná neprokázala, že by jeho zajištění bylo nezbytné. Skutková podstata, z níž vycházela, nemá oporu ve spise.
13. Žalovaná podle žalobce rovněž nevysvětlila, proč by mělo být možné realizovat vyhoštění právě v rámci 70 dnů. Sama v rozhodnutí uvedla, že běžná doba pro vyhoštění cizince bez cestovního dokladu do Vietnamu činí tři až čtyři měsíce. Podle žalobce žalovaná dosud nezahájila ani základní kroky k realizaci vyhoštění. Není tedy zřejmé, o co opírá právě tuto dobu zajištění.
14. Žalobce upozornil, že žalovaná měla v rozhodnutí kvalifikovaně vyhodnotit, jaké konkrétní úkony bude třeba provést a jak dlouho jejich provedení potrvá. Odkázal přitom na

judikaturu, podle které je třeba uvést konkrétní časový odhad trvání jednotlivých fází vyhošťovacího procesu.

15. **Žalovaná** podle svého názoru podrobně popsala důvody, proč nevyužila alternativy k zajištění. Není nutné je nejprve uložit a teprve při jejich neúčinnosti přistoupit k zajištění. Pokud existuje důvodná obava, že by zvláštní opatření nevedlo k realizaci vyhoštění, je možné přistoupit přímo k zajištění. Žalovaná také uvedla kvalifikovaný odhad doby všech úkonů směřujících k vyhoštění.
16. Žalovaná dodala, že dne 3. 7. 2025 byl do zařízení ve Vyšních Lhotách doručen cestovní doklad žalobce, který byl pravý a platný. Žalovaná proto téhož dne požádala ŘSCP o zajištění náležitostí k vyhoštění, které proběhlo dne 10. 7. 2025. Tím prokázala, že činí kroky k ukončení zajištění.

IV. Posouzení věci

17. Žaloba *není důvodná*.
18. Co se týká rozsahu přezkumu, soud postupoval v souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022 ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*. Z něho je nutné dovozovat, že správní soud má povinnost při přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince přihlížet i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námitky uplatněné žalobcem. V řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince se proto s ohledem na specifika institutu zajištění neuplatní pravidlo soudního přezkumu v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 soudního řádu správního). Správní soud má povinnost identifikovat případné další nezákonnosti zajištění (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2022, č. j. 34 Az 36/2022-32, č. 4439/2022 Sb. NSS).
19. V uvedených intencích soud přistoupil k posouzení zákonnosti zajištění žalobce. Nejdříve se zabýval jeho konkrétními námitkami, které lze rozdělit do dvou hlavních skupin: (a) námitky vůči nepoužití alternativ k zajištění, a (b) námitky vůči délce zajištění. V závěru se soud krátce zaměřil na podmínky zajištění jako celku.

Alternativy k zajištění

20. Žalobce nejprve namítá, že žalovaná neodůvodnila dostatečně, zda tu nebyly alternativy k jeho zajištění, které má být krajním prostředkem.
21. V obecné rovině má žalobce pravdu, že zákon o pobytu cizinců směřuje k subsidiaritě zajištění, po kterém by žalovaná měla sáhnout pouze tehdy, nepostačuje-li využití mírnějších opatření v podobě uložení některého ze zvláštních opatření za účelem vycestování. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců počítá právní úprava s následujícími alternativami zajištění: a) povinnost oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly; b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním; c) povinnost osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo d) povinnost zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě pro účely provedení pobytové kontroly.

22. Možnost uložení mírnějších donucovacích opatření je třeba zvažovat vždy na základě konkrétních okolností případu. Žalovaná přitom velmi přesvědčivě vysvětlila, že žádné z nich není v daném případě účinné. Na str. 7 a 8 svého rozhodnutí žalovaná opravdu přidala konkrétní důvody, proč ke každé ze čtyř alternativ k zajištění nepřistoupila (shrnuté jsou výše v bodě 7). Soud si na ně dovoluje se souhlasnou poznámkou odkázat a osvojuje si je (k této možnosti viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2025, č. j. 10 Azs 268/2024-37, bod 9 a tam citovanou judikaturu). Nemá pak co vytknout ani obecnému hodnocení přístupu žalobce, pro který nemohla očekávat respekt žalobce k uloženým povinnostem, a pro který by zvláštní opatření za účelem vycestování neplnila svůj účel (viz bod 8 výše).
23. Žalovaná tedy podle soudu velmi pečlivě vážila relevantní okolnosti. Nepojímala přitom zajištění žalobce jako primární ve vztahu k alternativám. Subsidiaritu zajištění respektovala včetně potřeby minimalizace omezování osobní svobody. Důkladně však vysvětlila, proč ani jednu z alternativ k zajištění nemůže využít a splnila tím zákonný požadavek § 124 zákona o pobytu cizinců, že zajistit lze jen cizince, u kterého „nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování“.
24. Námitky žalobce týkající se alternativ k zajištění jsou proto nedůvodné.

Délka zajištění

25. *Zajištění cizince nesmí být svévolné.* V prvé řadě musí sledovat konkrétní účel – v tomto případě uskutečnění správního vyhoštění. Pokud by v době vydání rozhodnutí o zajištění či jeho prodloužení bylo pravděpodobné, že jeho účel nepůjde naplnit ve stanovené době trvání zajištění, pak by takové rozhodnutí odporovalo zákonu. Ke sledovanému účelu zajištění se úzce váže i přípustná délka jeho trvání. Zákon o pobytu cizinců v § 125 odst. 1 sice stanovuje, že doba zajištění nesmí (až na výjimky) přesáhnout 180 dnů. To však neznamená, že zajištění cizince za účelem správního vyhoštění lze pokaždé prodlužovat až na tuto maximální dobu. Délka každého jednotlivého zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli.
26. Zároveň je nezbytné, aby příslušný orgán, který nese odpovědnost za uskutečnění vyhoštění, vedl toto řízení s náležitou pečlivostí (viz např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 6. 2018 ve věci *Kahadawa Arachchige a ostatní proti Kypru*, stížnosti č. 16870/11, 16874/11 a 16879/11, § 58). Zajistí-li správní orgán cizince za účelem jeho správního vyhoštění, musí poté postupovat aktivně a svědomitě v řízení o správním vyhoštění, aby tím ospravedlňovaly důvody trvajícího zajištění. Pokud však tento řádný postup směřující k vyhoštění cizince bez rozumného důvodu nepřetrvává po celou dobu zajištění, zajištění cizince pozbývá svou oprávněnost (srov. např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 10. 12. 2020 ve věci *Shiksaitov proti Slovensku*, stížnosti č. 56751/16 33762/17, § 56).
27. V odůvodnění vedlejšího výroku rozhodnutí o zajištění, jímž se stanoví doba jeho trvání, musí žalovaná také uvést, „jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně, na základě svých zkušeností, upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu). Správní orgán musí

posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79).

28. Následným úkolem soudu je přezkoumat, zda policie postupuje v řízení o správním vyhoštění s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě a bez zbytečných průtahů, a zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2020, č. j. 1 Azs 143/2020-48, bod 24). Soud musí také posoudit, zda rozhodnutí o prodloužení zajištění obsahuje dostatečně konkrétní úvahy o krocích, které má žalovaná v plánu učinit směrem k uskutečnění vyhoštění, a zda se tyto úvahy odrážejí ve stanovené délce prodloužení zajištění. *Soud tedy musí mít možnost přezkoumat, zda stanovení konkrétní doby trvání omezení svobody odpovídá individuálním okolnostem případu a zda nebylo svévolné.*
29. Jak v neposlední řadě navíc zdůrazňuje Evropský soud pro lidská práva, naplnění podmínek zbavení osobní svobody stanovených zákonem se v čase vyvíjí. *Proto musí existovat možnost domáhat se kontroly zbavení osobní svobody opakovaně v určitých přiměřených intervalech.* Ustanovení čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy o lidských právech z toho důvodu zakotvuje procesní záruku zejména proti pokračování zbavení svobody, které – ačkoli původně nařízené zákonně – se poté mohlo stát nezákonným. Požadavek periodické soudní kontroly v přiměřených intervalech proto zajišťuje, aby nikdo nečelil nebezpečí trvajících zbavení osobní svobody i dlouho poté, co toto zbavení osobní svobody pozbylo své ospravedlnění (viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 9. 1. 2003 ve věci *Shishkov proti Bulharsku*, stížnost č. 38822/97, § 88)
30. Při stanovení délky zajištění žalovaná logicky navázala na rozhodnutí o prvním zajištění žalobce ze dne 28. 2. 2025. Pokrátila ho o sedm dní, které z prvního zajištění uběhly do doby, než žalobce požádal o mezinárodní ochranu. Následně odůvodnila, jaké konkrétní kroky bylo nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění a ke každému z nich připojila odhad jeho délky. Ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu odhadla na sedm až osm týdnů. Pracovala pak při stanovení délky zajištění s nižší odhadnutou hranicí sedmi týdnů (49 dnů). Zajištění přepravních dokladů (včetně dokladů pro eskortu) a komunikaci ohledně převzetí žalobce s vietnamskými orgány pak žalovaná odhadla na cca tři týdny (21 dnů). Proto přehledně vysvětlila, proč žalobce zajistila právě na 70 dnů.
31. Soud také přihlédl k tomu, že se žalobce nebránil proti rozhodnutí o správním vyhoštění, které bylo v době rozhodnutí žalované pravomocné a vykonatelné. Nebyly tu proto jakékoliv pochybnosti o reálnosti předpokladu vyhoštění žalobce (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2013, č. j. 8 As 33/2013-35, či ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 Azs 5/2016-25, bod 22). Nic v postupu žalované tedy nenasvědčuje jakékoliv svévoli. Žalovaná podle soudu postupovala předpisově.
32. Soud tedy neshledal námitky žalobce vůči stanovené délce zajištění důvodnými.

Splnění obecných podmínek zajištění

33. Zákonost zajištění lze vždy posuzovat za pomoci následujícího „checklistu“. Stěžejní podmínkou zákonosti zajištění cizince je skutečnost, že (1) zajištění sleduje konkrétní účel a že (2) naplnění tohoto účelu je reálné. Dále musí existovat konkrétní zákonem stanovený důvod pro zajištění cizince (3). Zajištění musí být rovněž (4) nezbytné (nepostačuje mírnější

donucovací opatření) a (5) přiměřené (z hlediska své délky). Přitom je nutné, aby (6) správní orgány v průběhu zajištění s náležitou pečlivostí zkoumaly, zda důvody zajištění trvají.

34. Zajištění žalobce sleduje účel jeho vyhoštění z území členských států Evropské unie do Vietnamu. Naplnění tohoto účelu je reálné (bod 31 výše). Žalobce ani nevyužil dostupné prostředky nápravy, aby se proti svému vyhoštění bránil.
35. Zajištění žalobce se opírá o § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Podle žalované existovalo vážné nebezpečí zmaření výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, protože žalobce neměl platný cestovní doklad, ani žádné finanční prostředky či zajištěné ubytování. Neprojevil přitom žádnou aktivitu k legalizaci svého neoprávněného pobytu. Jeho chování proto svědčí o úmyslu nerespektovat právní řád. Důvod zajištění podle citovaného ustanovení tím žalobce i podle soudu naplnil.
36. Zajištění bylo nezbytné a pro uložení mírnějších opatření tu nebyl prostor (viz část k alternativám zajištění výše). Je přiměřené i z hlediska své délky (viz část k délce zajištění výše). Žalovaná také před samotným zajištěním hodnotila, zda důvody zajištění stále trvají.
37. Zajištění žalobce tedy je zákonné z hlediska všech relevantních kritérií.

V. Závěr a náklady řízení

38. Krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
39. Neúspěšný žalobce pak nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v souvislosti s tímto řízením nevznikly žádné náklady nad rámec její běžné administrativní činnosti.
40. Soud již nerozhodoval o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě. Rozhodl totiž přímo ve věci samé. A navrhování odkladného účinku ve věcech zajištění obecně vzato postrádá praktický smysl, protože soud s ohledem na zákonné lhůty vždy rozhodne o meritu věci dříve.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno, 17. července 2025

Martin Kopa, v. r.
samosoudce